

Delgivningar 2022

12

2022VFN20

Samordningsförbundet Insjöriket:
Plats: Digital via Teams
Datum: 2022-04-29

Ordförande
Anita Almqvist (L), Mölndals stad
Vice ordförande
Sofia Sandängers, FK

Övriga ledamöter
Kent Lagrell, (M) VGR
Fredrik Skoglund AF

Ersättare
Tomas Angervik (S), VGR
Anna Strand (C) Partille kommun
Anette Ryberg, FK

Övriga deltagare: förbundschef Annika Ruys-Hagberg, biträdande förbundschef Melina Myrbäck

Meddelat förhinder: Eva Hallberg och Maria Kornevik Jakobsson (C)
Frånvarande: Christian Eberstein (KD) Lerums kommun, Daniel Filipsson (M)

Justeringsdag:

Melina Myrbäck
Sekreterare

Justerare: Anette Ryberg   Justerare: Kent Lagrell

§ 1166 Sammanträdet öppnas

§ 1167 Val av justerare

Anette Ryberg och Kent Lagrell föreslås som justerare

Beslut:

Att välja Anette Ryberg och Kent Lagrell till justerare

Samordningsförbundet
Insjöriket

§ 1168 Fastställande av dagordning

Beslut:

Att dagordningen fastställs enligt förslag

§ 1169 Informationsmaterial om det nya inriktningsbeslutet avseende organiseringen av utförandet av verksamheter

Styrelsen önskar visst förtydligande av underlaget generellt men framför allt kring bakgrund till beslutet gällande nytt inriktningsbeslut. Presidiet får i uppdrag att se över och justera underlaget.

Beslut:

Att anta informationsmaterialet med justeringar enligt ovan.

§ 1170 Informationspunkt förbundschef

- Ny ersättare i styrelsen från Arbetsförmedlingen

Eva Hallberg entledigas från Insjörikets styrelse och går i stället in i beredningsgruppen. Ny representant blir sektionschef Anna-Carin Sandberg och beslutet gäller från 1 maj 2022.

Beslut:

Att informationen läggs till handlingarna

§ 1171 Sammanträdet avslutas

Kommande möten:

Ordinarie styrelsemöten:

220610 kl 13.30-16.30 Råda rum i Mölnlycke, fysiskt möte. OBS! Mötet inleds med en gemensam lunch klockan 12, anmäl behov av specialkost senast 31 maj.

220923 kl 13.30-16.30

221118 kl 13.30-16.30

Övriga möten:

220520 kl 13-15, medlemsmöte

KUNSKAPSSTYRNING I SAMVERKAN - SOCIALTJÄNST OCH KOMMUNAL HÄLSO OCH SJUKVÅRD

Förslag till SKL:s styrelse att ta beslut om en rekommendation till Sveriges kommuner om att gemensamt finansiera viktiga förutsättningar för kunskapsstyrning inom ett mer samlat system för kunskapsstyrning inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården.

Förankrings- och beslutsprocess under 2018:

1. Information till beredningen för socialpolitik och individomsorg och primärvård och äldreomsorg 19 april.
2. Information och avstämning med Socialchefsnätverket 15 april, 18 maj och 7 september.
3. Information och avstämning med NSK-S 4 april, 12 juni och 30 augusti.
4. Information till RSS-nätverket 14 mars och 12 september.
5. Information till AU 14 juni.
6. Information till beredningen för primärvård och äldreomsorg och överläggning med beredningen för socialpolitik och individomsorg 13 september.
7. Överläggning om förändrad tidsplan för beredningen för socialpolitik och individomsorg 15 november.
8. Information till kommundirektörsnätverket 22 november.
9. Beslut i SKL:s styrelsen 14 december.

Inledning

Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) kongress har beslutat att förbundet ska stödja medlemmarna i arbetet för en jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst. Kommunerna har under senare år, i högre grad än tidigare, börjat samverka i frågor kring kunskapsutveckling och kunskapsstyrning inom socialtjänstens område. Genom att gemensamt utveckla och etablera ett långsiktigt och hållbart stöd för kunskapsstyrning på olika nivåer i systemet skapas förutsättningar för att kunna tillhandahålla en mer jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst av hög kvalitet.

Utgångspunkten är att bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan socialtjänstens personal och deras klienter. Det ska vara lätt att göra rätt och det ska finnas förutsättningar för lärande.

Kunskapsstyrning omfattar de samverkande delarna;

- Kunskapsstöd
- Uppföljning och analys
- Verksamhetsutveckling, lärande och ledarskap

En effektiv och ändamålsenlig kunskapsstyrning ger förutsättningar för att socialtjänstens verksamheter har:

- tillgång till bästa tillgängliga kunskap som också tillämpas.
- möjligheter att kunna följa upp kvalitet och resultat samt att analysera dessa - genom användning av t.ex. kvalitetsregister, brukarundersökningar och gemensamma variabler för uppföljning.
- brukarinflytande genom t.ex. brukarundersökningar.
- att socialtjänstens verksamheter arbetar med ständiga förbättringar utifrån den kunskap som utvecklas genom uppföljning och analys av kvalitet och resultat.

Nationell samverkan mellan kommuner (och även mellan kommuner och landsting) med stöd och samordning av SKL bör ske inom områden där samverkan är mer ändamålsenligt och effektivt än att varje huvudman gör arbetet var för sig. Nationella insatser utgår ifrån områden där det finns gemensamma utmaningar och där det bedöms troligt att gemensamma insatser effektivare kan bidra till målet om en jämlik och evidensbaserad socialtjänst.

Nationellt gemensamma utvecklingsinsatser har skett och sker på flera områden. Till stora delar har arbetet utvecklats och bedrivits inom ramen för överenskommelser mellan staten och SKL, med stöd av tillfälliga centrala utvecklingsmedel inom SKL eller med tillfällig gemensam finansiering från kommunerna. Finansieringen har hittills varit av mer kortsiktig karaktär. För områden där kommunerna ser behov av en hållbar och långsiktig samverkan, struktur och stöd, krävs en mer långsiktig finansiering, drift och förvaltning. Kommunerna behöver

gemensamt identifiera och långsiktigt säkerställa finansiering för de verksamheter och funktioner de vill samverka kring och samordna med stöd av SKL.

SKL rekommenderade i juni 2016 kommunerna att gemensamt finansiera en stödfunktion på SKL för att bidra till en mer evidensbaserad socialtjänst under åren 2017-2018. Det angavs i rekommendationen att SKL i slutet av 2018 skulle återkomma om hur den framtida organisationen och finansieringen för detta stöd skulle kunna utformas.

Sedan rekommendationen antogs har behovet av kommunal medfinansiering ökat. En pådrivande faktor är fortlevnaden av de kvalitetsregister som kommunerna använder. Dessa register har finansierats av den sedan tidigare avslutade överenskommelsen om *Bättre liv för sjuka äldre* mellan SKL och staten samt av landstingen/regionerna. Idag finansieras samtliga kvalitetsregister av staten och landstingen/regionerna. Dock är de nationella anslagen för kvalitetsregister minskade från 2018. Detta har lett till att de kvalitetsregister som kommunerna använder (och som förvaltas av landstingen) är underfinansierade och därmed har svårigheter att bedriva sin verksamhet som tidigare.

Med dessa förutsättningar som utgångspunkt har SKL, i dialog med företrädare för medlemmarna, tagit fram ett förslag för att säkra en fortsatt gemensam utveckling för kunskapsstyrning inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården.

Förslaget omfattar en samlad gemensam kommunal finansiering och medverkan i ledning och styrning av:

- **de kvalitetsregister** som kommuner använder för kommunal hälso- och sjukvård inom främst äldreomsorg och om juridiska hinder undanröjs, möjlighet att utveckla andra register för socialtjänstens verksamheter.
- **stöd för uppföljning och analys** genom t.ex. brukarundersökningar och utveckling av gemensamma variabler för uppföljning av kvalitet och resultat.
- **nationell samordning** för gemensam utveckling av kommunernas kunskapsstyrningssystem.

Kostnaden beräknas till 19,5 mkr årligen.

Varför behöver kommunerna finansiera detta?

Dessa stöd och insatser har aldrig finansierats genom medlemsavgiften till SKL. Stöden har tidigare utvecklats med medel genom statliga överenskommelser samt genom tillfällig gemensam finansiering från kommunerna. Undantaget är brukarundersökningarna inom IFO och funktionshinderområdet samt utveckling av gemensamma variabler för uppföljning i socialtjänsten. Där har interna utvecklingsmedel från SKL avsatts under fem år, bl.a. för att utveckla och etablera dessa.

Efter 2016 är de omfattande överenskommelserna med staten, för utveckling inom socialtjänstens område, avslutade. Medlen som förut var riktade statsbidrag är nu, efter önskemål från kommunerna, generella statsbidrag. Kommunerna kan nu själva prioritera hur dessa medel ska användas – t.ex. genom att i samverkan finansiera och medverka i ledning och styrning av avgörande delar för kunskapsstyrning inom socialtjänsten.

Sveriges landsting och regioner finansierar gemensamt 2018 sammanlagt 116,5 mkr till SKL för motsvarande tjänster och stöd inom området kunskapsstyrning inom landsting/regioner:

- Kvalitetsregister, Registercentrumorganisationerna och Kansliet för kvalitetsregister = 100 mkr.
- Nationell patientenkät = 9,5 mkr.
- Stödfunktion för att stödja etableringen av landstingens/regionernas gemensamma system för kunskapsstyrning = 7 mkr.

Utöver ovanstående delar finansierar *landstingen/regionerna i samverkan* även andra tilläggsuppdrag inom kunskapsstyrningsområdet, så totalbeloppet är högre än ovan angivet. Det handlar t.ex. om stöd till uppföljning och analys (30 mkr/år), landstingens samverkansmodell för ordnat införande av läkemedel (16,2 mkr/år), Nationellt kliniskt kunskapsstöd (13,8 mkr/år), Nationella biobanksrådet (0,8 mkr/år) etc. Landstingen/regionerna finansierar därför ca totalt 177 mkr för att utveckla kunskapsstyrning utanför medlemsfinansieringen.

Om samtliga ovan beskrivna kostnader (*kunskapsstyrning för både kommun- och region/landsting*) skulle läggas till på medlemsavgiften skulle det innebära att medlemsavgiften till SKL näst intill skulle behöva fördubblas. Det är inte heller ett alternativ att dessa tjänster och stöd inryms inom den befintliga medlemsavgiften då det skulle innebära en fullständig omprioritering av hela SKL:s uppdrag.

Förslag till beslut

Förslaget omfattar en samlad gemensam kommunal finansiering och medverkan i ledning och styrning av:

- **de kvalitetsregister** som kommuner använder för kommunal hälso- och sjukvård inom främst äldreomsorg och om juridiska hinder undanröjs, möjlighet att utveckla andra register för socialtjänstens verksamheter.
- **stöd för uppföljning och analys** genom t.ex. brukarundersökningar och utveckling av gemensamma variabler för uppföljning av kvalitet och resultat.
- **nationell samordning** för gemensam utveckling av kommunernas kunskapsstyrningssystem.

Förslag till beslut:

1. **att** rekommendera kommunerna att gemensamt, till SKL, finansiera viktiga förutsättningar för att arbeta evidensbaserat inom områdena uppföljning och nationell samordning till en kostnad av maximalt 19,5 mkr, vilket innebär ca 1,95 kr/invånare i kommunen. Finansieringen gäller för fyra år (2020-2024).

1.a att kommunerna bidrar till finansieringen av de nationella kvalitetsregister som kommunerna använder, för att säkra uppföljningen av den kommunala hälso- och sjukvårdens kvalitet och resultat med 14,6 mkr årligen. Denna summa inkluderar medel för utveckling utöver förvaltning.

1. b att kommunerna bidrar till finansieringen avseende stöd för systematisk uppföljning och analys av socialtjänstens kvalitet och resultat, genom t.ex. brukarundersökningar med 2,4 mkr årligen. Denna summa inkluderar medel för utveckling utöver förvaltning.

1. c att kommunerna genom finansiering bidrar till nationell samordning och stöd för att utveckla kunskapsstyrning inom socialtjänstens verksamheter med 2,5 mkr årligen.

1.d att Stora AU som utgörs av arbetsutskotten för SKL:s socialchefsnätverk, Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten (NSK-S) och nätverket för regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) tillsammans med SKL inledningsvis utgör en interimistisk styrgrupp för att leda arbetet.

2. **att** kostnaden fördelas per kommun utifrån beräkningsmodellen för SKL:s medlemsavgift. Medlemsavgiften baseras på befolkningen i respektive kommun. De fyra största kommunerna får en rabatt på 10 procent.

3. **att** en uttalad avsikt är att finansiering och organisering permanentas, där kommunerna så väl som staten bidrar långsiktigt.
4. **att** i en skrivelse informera kommunerna om rekommendation samt be dem meddela SKL sitt ställningstagande till det samlade förslaget senast den 15 juni 2019.

Medlen till de olika delarna kan vid behov och med god framförhållning omfördelas utifrån beslut i styrgruppen.

För att tjänsterna ovan ska kunna tillhandahållas nationellt med stöd av SKL från 2020 behöver merparten av kommunerna anta rekommendationen. Av ställningstagandet ska det framgå om rekommendationen antas eller inte.

Om merparten av kommunerna avstår från att anta rekommendationen kan SKL inte säkra att tjänsterna och stödet som SKL tillhandahåller kommer att kunna erbjudas nationellt framöver. Den föreslagna rekommendationen om gemensam finansiering med tillhörande lednings- och styrningsmodell kommer att gälla från 2020 förutsatt att tillräckligt många kommuner antar rekommendationen.

Uppföljning och analys

Nationella kvalitetsregister som kommunerna använder

Kvalitetsregister är en källa för uppföljningen av kvalitet och effektivitet inom kommunernas hälso- och sjukvård och en viktig del av kunskapsstyrningen. Genom att skapa långsiktighet och stabilitet ges möjlighet till utveckling av det nationellt gemensamma arbetet utifrån kommunernas och landstingens/regionernas behov.

Kommunerna skulle genom gemensam finansiering få ökat inflytande över vilka register de önskar finansiera samt om juridiska hinder undanröjs en eventuell utveckling av andra register för socialtjänstens verksamheter.

De kvalitetsregister som 2018 finansieras av stat och landsting/regioner och som kommunerna använder, och som därmed omfattas av förslaget är:

- Senior alert – kvalitetsregister för trycksår, munhälsa, benbrott, viktminskning samt blåsdysfunktion (används av 287 kommuner)
- Svenska palliativregistret – kvalitetsregister för verksamheter som vårdar personer i livets slut (används av 290 kommuner)
- BPSD-registret – kvalitetsregister för personer med beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom (används av 289 kommuner)
- SveDem – kvalitetsregister för en god demensvård (används av 63 kommuner)
- Rikssår – kvalitetsregister för svårläkta sår (används av 60 kommuner)

Beräknad kostnad årligen: 14,6 mkr inkl. utveckling.

Stöd till uppföljning och analys genom t.ex. brukarundersökningar och utveckling av gemensamma variabler för uppföljning av kvalitet och resultat

Brukarundersökningar är ett stöd för uppföljning och analys och är ett av flera verktyg, i kommunernas systematiska kvalitetsarbete.

De tjänster som omfattas av förslaget är för närvarande förvaltning och utveckling av nationella brukarundersökningar inom socialtjänsten:

1. Brukarundersökningar inom individ- och familjeomsorg:
  - myndighetsutövning inom social barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård samt ekonomiskt bistånd (143 kommuner är anmälda till 2018 års undersökning jämfört med 87 kommuner 2017. 50 av dem använder för första gången ett gemensamt webbenkätverktyg för undersökningen).

- ensamkommande barns boendesituation, d.v.s. om utförarverksamheter, både kommunala och privata aktörer (60 kommuner och åtta privata aktörer 2018 jämfört med 22 kommuner i pilotundersökningen 2017).
2. Brukarundersökning inom funktionshinderområdet:
- utförarverksamheter inom LSS och socialpsykiatri, både kommunala och privata aktörer (hittills är 120 kommuner och sex privata aktörer anmälda för 2018 jämfört med 102 kommuner och åtta privata aktörer 2017).

Deltagande kommuner och privata utförare betalar idag en avgift för användningen av de webbenkätverktyg som används i undersökningarna. Ett mer ändamålsenligt och gemensamt webbenkätverktyg skulle behövas upphandlas för insamling och hantering av data i nationella undersökningar som genomförs från 2020 och framåt. Kostnader för upphandling, förvaltning, samordning, stöd och utveckling av brukarundersökningarna ingår i förslaget. Utöver det tillkommer en kostnad per enkät. 2018 är kostnaden per besvarad enkät inom funktionshinderområdet 30 kr. Samma prismodell används också för Nationell patientenkät (NPE), där landstingen/regionerna, utöver finansiering för förvaltning och utveckling av NPE, också betalar ett pris per enkät. Detta beroende på variationerna i antal patienter och omfattning av undersökningarna i olika landsting/regioner samt dess påverkan av arbetsinsats och kostnad för att administrera undersökningen. I dagsläget är priset per enkät i NPE drygt 17 kronor.

Beräknad kostnad årligen: 2,4 mkr inkl. utveckling.

Nationell samordning för gemensam utveckling av kunskapsstyrning

För att kunna tillhandahålla en mer jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst av hög kvalitet är det en förutsättning att landets kommuner arbetar tillsammans. Ett sådant samarbete är effektivt såväl ur ett ekonomiskt perspektiv som ur ett tidsperspektiv. Genom en nationell samordning och stöd från SKL kan kommunerna tillsammans med SKL generera ett mervärde för kommunernas socialtjänst och hälso- och sjukvård.

För kommunerna innebär denna samordning inte bara en ökad effektivitet utan även att kommunerna får inflytande över den nationella samordningen. Den samordning som omfattas av förslaget innebär en vidareutveckling av:

- Samordning mellan kommuner, RSS, SKL och myndigheter (i Partnerskapet).
- Stöd till och utveckling av arbetet i NSK-S.
- Samordning av Huvudmannagruppen för huvudmännens talan med Rådet för styrning med kunskap.
- Förutsättningarna att arbeta evidensbaserat, så att kommunerna tillsammans med stöd av SKL kan utveckla ett gemensamt system för kunskapsstyrning inom socialtjänstens verksamheter.
- Samordning med landsting/regioners gemensamma system för kunskapsstyrning, i nuläget med fokus på de nationella programområden för psykisk hälsa samt barn och unga.

Samordningen och stödet som SKL kan erbjuda innebär att SKL planerar och tillsammans med medlemmarna bereder och genomför samordning, stöd och gemensam utveckling. Samordningen, stödet och utvecklingen av detta innebär behov av både fysiska och digitala möten. Att de olika nätverken som ansvarar för socialtjänstens kunskapsutveckling träffas och gemensam driver på frågan är en förutsättning för att ta steg framåt tillsammans. Kostnaden nedan inkluderar både personal och möteskostnader. I dag finansieras nationell samordning på det här området både av tillfällig gemensam finansiering från kommunerna och genom medlemsavgiften. Till exempel finansieras möten med utvecklingsledare inom de olika sakområdena kopplat till socialtjänstens kunskapsstyrning samt samordning av dessa genom medlemsavgiften.

Beräknad kostnad årligen: 2,5 mkr.

Bättre insatser för brukare och bättre förutsättningar för huvudmännen

Nedan redovisas exempel på resultat som har uppnåtts genom kvalitetsregister, nationella brukarundersökningar samt nationell samordning:

- Mellan 2009 och 2015 har läkningstiden för svårläkta sår minskat med 63 procent från 146 dagar i snitt till 53 dagar (Rikssår). En halvering av kostnaderna för behandling per läkt sår har skett.
- Mellan 2011 och 2015 minskade trycksåren från 14,3 procent till 7,5 procent (Senior alert).
- Brukarundersökningar har gett ett 100-tal kommuner förutsättningar att bedriva förbättringsarbete utifrån jämförbara mått och ny kunskap om hur brukarna upplever kvaliteten i verksamheterna. Ca 20 000 brukare har fått möjligheten att tala om hur de upplever kvaliteten i socialtjänstens verksamheter.
- NSK-S har inlett ett arbete med att på ett systematiskt sätt kartlägga kommunernas behov av kunskapsstöd.
- Kommunerna har genom NSK-S och Huvudmannagruppen påverkat de statliga myndigheternas arbete med kunskapsstyrning t.ex. avseende förvaltning och vidareutveckling av Kunskapsguiden.se och inledd förstudie avseende den kommunala hälso- och sjukvården.
- Kommunerna har genom NSK-S samverkat med landstingen/regionerna i kunskapsstyrningsfrågor inom områden där kommuner och landsting behöver agera gemensamt, t.ex. psykisk hälsa.

En önskan om medverkan från samtliga kommuner

Förslaget innebär att kommunerna långsiktigt (fyra år inledningsvis) säkerställer och gemensamt finansierar viktiga förutsättningar för att tillsammans kunna utveckla en mer kunskapsbaserad och jämlik socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård med stöd av SKL.

För att tjänsterna ovan ska kunna tillhandahållas nationellt med stöd av SKL behöver merparten av kommunerna anta rekommendationen. Om merparten av kommunerna avstår från att anta rekommendation kan SKL inte säkra att tjänsterna och stödet som SKL tillhandahåller kommer att kunna erbjudas nationellt framöver.

Ledning och styrning av det gemensamt finansierade delarna

Inledningsvis kommer en styrgrupp tillsättas bestående av Stora AU och SKL. Stora AU består av arbetsutskotten för nätverket för RSS, SKL:s socialchefs nätverk och NSK-S. Denna styrgrupp får mandat att föreslå en permanent styrmodell för de gemensamt finansierade delarna.

När det gäller styrning och ledning avseende de nationella kvalitetsregister som kommunerna använder bör kommunföreträdare inkluderas i den befintliga ledningsfunktionen som idag består av landstingen/regionerna och staten. Under förutsättning att kommunerna antar rekommendationen och tillser medel till de kvalitetsregister som de använder, kommer ledning och styrning för nationella kvalitetsregister kompletteras med det kommunala perspektivet och kompetensen.

Tack för 2021!

Ett stort tack till din kommun som är med och finansierar den gemensamma satsningen på en kunskapsstyrd socialtjänst under åren 2020-2023!

Med det här dokumentet vill vi sammanfatta det som gjordes under 2021 och även glänta på utvecklingen framåt. Vi kan konstatera att betydelsen av kunskapsstyrning bara ökar, inte minst med tanke på den kommande propositionen om en ny socialtjänstlag.

Vi ser med tillförsikt fram emot ett fortsatt gemensamt arbete – för kunskap, kraft och kompetens i socialtjänsten.

Kunskapsstyrning socialtjänst 2021

Individbaserad
systematisk uppföljning

Medverkan i nationellt
system för
kunskapsstyrning i
hälso- och sjukvård

**NATIONELLA
KVALITETSREGISTER**

Förstärkt arbete med kunskapsstyrning genom gemensam finansiering

I slutet av 2018 beslutade SKR:s styrelse om en rekommendation till kommunerna med målet att skapa förutsättningar för en mer jämlik, jämställd och kunskapsbaserad socialtjänst av hög kvalitet.

Rekommendationen ligger till grund för medfinansieringen från 288 kommuner som gäller för åren 2020 – 2023.

En särskild styrgrupp, S-KiS (Styrgruppen för nationell kunskapsstyrning i socialtjänsten), styr och leder det gemensamma arbetet.

En dialog om ett fortsatt gemensamt arbete, efter nuvarande rekommendationsperiod, kommer att inledas under 2022.

Läs mer i anteckningsfältet!

Socialtjänsten ska ha förutsättningar att i varje möte ge stöd som bygger på bästa tillgängliga kunskap

- Alla som kommer i kontakt med socialtjänsten har rätt att möta professionella medarbetare och få insatser av hög kvalitet.
- Kunskapsstyrning innebär ett arbetssätt för att säkra kontinuerligt lärande och utveckling i socialtjänsten.
- Genom att använda bland annat kvalitetsregister, individbaserad systematisk uppföljning och brukarundersökningar får kommunerna verktyg för att utveckla kunskap och lärande i sin organisation, en möjlighet att jämföra sina resultat med andra kommuner och lära av varandras erfarenheter/metoder/insatser.

Kommuner som arbetar tillsammans kan åstadkomma mer än var och en för sig

Gemensam finansiering möjliggör förvaltning av viktiga verktyg för lokal kunskapsstyrning, som exempelvis nationella brukarundersökningar, nationella kvalitetsregister och individbaserad systematisk uppföljning.

Gemensam finansiering möjliggör också nya nationella satsningar, utifrån kommunernas behov.

SKR:s roll i det gemensamma arbetet innebär bland annat att samordna och utveckla kunskapsstyrningen nationellt.

Kommunerna har möjlighet att påverka de nationella satsningarna inom ramen för det gemensamma arbetet.

Äldreomsorgen har tillgång till fem nationella kvalitetsregister

För registren betyder det finansiella tillskottet en trygghet för teknisk utveckling samt för utbildning och stöd.

- **Svenska Palliativregistret:** flera nya utdatafunktioner har utvecklats, specifikationer har uppdaterats och flera webbutbildningar genomförts.
- **SveDem:** arbetar med kommunerna för att utveckla och introducera ett stöd i förbättringsarbete med hjälp av SveDems rapporter, och för att skapa nya rapporter.
- **BPSD-registret:** har kunnat hålla fler utbildningar.
- **Senior alert:** har vidareutvecklat sitt rapportverktyg och hållit flera webbutbildningar.
- **RiksSår:** har fokuserat på uppdatering av hela registret och minskat antalet variabler. Registret har även gjort ett förarbete för nya rapporter.

Mer om nyttan i anteckningsfältet!

Arbete med integration av register och journal pågår

- Intensifierat arbete under 2021.
- Projektstyrgrupp och en leverantörsoberoende referensgrupp från kommunerna.
- Leverantörerna prioriterar arbetet efter kommunernas behov.
- Ett strategiskt val är att alla fem Nationella kvalitetsregister ska omfattas av projektet, inte bara Senior alert.

Läs mer i anteckningsfältet!

BRUKAR-
UNDERSÖKNINGAR

INDIVID- OCH
FAMILJEOMSORG

PLACERADE BARN OCH UNGA

FUNKTIONSHINDEROMRÅDET

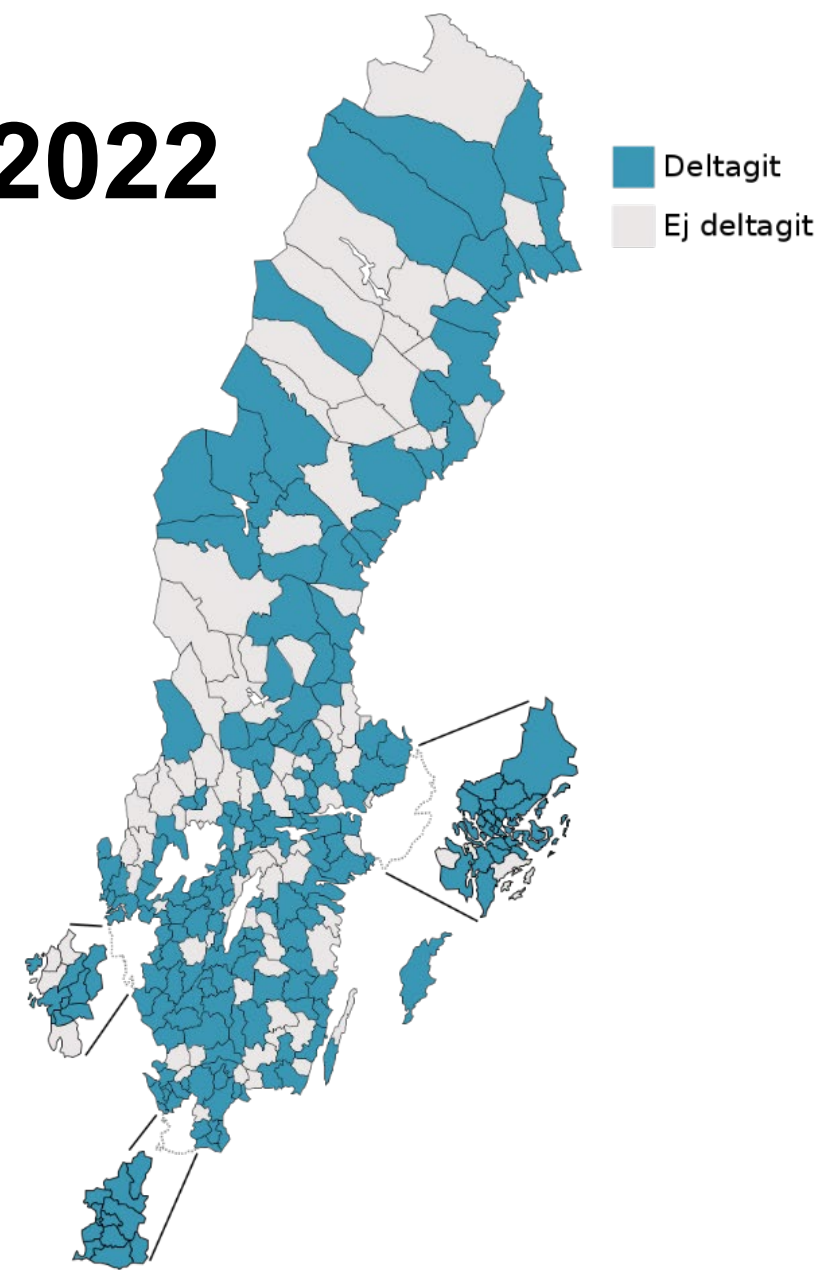
Varje röst räknas!

I de nationella brukarundersökningarna har personer som har kontakt med eller stöd inom individ- och familjeomsorg och funktionshinderområdet möjlighet att göra sina röster hörda. Resultatet används som kunskapsunderlag för att utveckla verksamheten.

Läs mer i anteckningsfältet!

Deltagande och utveckling 2021-2022

- 202 kommuner deltog i någon brukarundersökning 2021.
- 75 kommuner deltog i den nya till placerade barn och unga.
- En utskicksportal togs fram till 2021 års undersökning, vilket gjorde det enklare för personalen att sprida enkäterna, och det blev även enklare för brukarna att besvara enkäten.
- Under 2022 utvecklas och testas en ny undersökning om kontakten med myndighetsutövningen inom funktionshinderområdet, utifrån kommunernas önskemål.

Individbaserad systematisk uppföljning ger stöd för verksamhetsutveckling

Under 2021 arrangerades fyra digitala seminarier i syfte att stödja och inspirera kommuner och verksamheter att börja med individbaserad systematisk uppföljning (ISU).

Ett särskilt fokus har under 2021 riktats på äldreomsorg och funktionshinderområdet genom ett pilotprojekt med uppföljning kopplat till IBIC (individens behov i centrum) samt ett webinarium som fokuserade på dessa områden.

Flera goda exempel på lokal individbaserad uppföljning som lett till ny kunskap och förändring i verksamheten finns på [Kunskapsguiden](#) där också övriga stöd finns.

Läs mer i anteckningsfältet!

Tillsammans har vi kunskap,
kraft och kompetens att utveckla socialtjänsten

Förstudier för Yrkesresan görs inom ramen för Partnerskapet och finansieras av rekommendationen

År	Verksamhetsområde	Målgrupp	Ansvar förstudie
2021	Funktionshinderområdet	Utförarverksamhet och myndighetsutövning	RSS Västernorrland
2022	Missbruks- och beroendevård	Myndighetsutövning	RSS Jönköpings län
2022	Äldreomsorgen	Utförarverksamhet	RSS Östergötland

Läs mer i anteckningsfältet!

Kommuner och regioner samverkar om kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård

Inom ramen för rekommendationen samordnas kommunernas arbete med kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård.

Kommunerna bidrar i styrning och ledning för de områden där regionen och kommunen har gemensamma målgrupper.

Kommunerna bidrar med kompetens för att ta fram nationella kliniska kunskapsstöd i de fall dessa berör kommunernas verksamheter.

Under 2021 har arbetet särskilt fokuserat på att

- stärka stödet till kommunala representanter i dessa arbeten
- utveckla och testa en process för samverkan mellan kommunerna om att svara på remisser av nya kunskapsstöd.

Läs mer i anteckningsfältet!

SKR samordnar – S-KiS styr och leder

Styrgrupp för nationell kunskapsstyrning socialtjänst (S-KiS) beslutar om hur de gemensamma medlen fördelas och följer arbetet.

Medlen från rekommendationen finansierar också ett kansli på SKR som arbetet med de områden som beskrivs i bildspelet.

Kansliet bidrar också med processtöd till S-KiS och nätverk, samt genomför utvecklingsarbeten som S-KiS beslutat om, i olika sammanhang.

SKR:s arbete med Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning i socialtjänsten bedrivs inom ramen för rekommendationen.

Läs mer i anteckningsfältet!

Exempel på utvecklingsarbeten som kommer att pågå under 2022:

- Pilotundersökning om brukares kontakt med myndighetsutövningen inom funktionshinderområdet utvecklas och genomförs under hösten.
- Stöd till kommunerna för att arbeta med individbaserad systematisk uppföljning av stödet till våldsutsatta vuxna genom SU-Kvinnofrid 2.0.
- Arbetet med automatisk informationsförsörjning till de kvalitetsregister som kommunerna använder slutförs.
- Fortsatt utforskande av vilka ytterligare kvalitetsregister/data i kvalitetsregister som kan vara till nytta för kommunerna .
- Beslutade förstudier för kommande Yrkesresor.
- Nationellt test av modell för att lyfta lokala behov av kunskap.

Läs mer i anteckningsfältet!

Vill du vara med och påverka utvecklingen av kunskapsstyrning inom socialtjänsten?

Kontakta din representant i SKR:s socialchefsnätverk, RSS eller NSK-S!

- [Socialchefsnätverket](#)
- [RSS, regionala samverkans- och stödstrukturer](#)
- [NSK-S, nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten](#)

Vi finns också på Socialchefsdagarna i Malmö 28 – 30 september!

Nyttiga länkar

[Om S-KiS](#)

[Yrkesresan – en satsning på kompetensutveckling](#)

[Socialtjänstens brukarundersökningar](#)

[Nationella kvalitetsregister](#)

[Partnerskapet](#)

[Kunskapsguiden](#)

[SU-Kvinnofrid](#)

[RSS, regionala samverkans- och stödstrukturer](#)

[NSK-S, nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten](#)

[Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård](#)

[Socialchefsdagarna](#)

Kommun	Faktura 1 Utan moms	Faktura 2 Med moms	Totalt belopp 2022
UPPLANDS VÄSBY	46 984 kr	44 108 kr	91 092 kr
VALLENTUNA	33 647 kr	31 588 kr	65 235 kr
ÖSTERÅKER	47 391 kr	44 490 kr	91 881 kr
VÄRMDÖ	45 424 kr	42 643 kr	88 067 kr
JÄRFÄLLA	81 716 kr	76 715 kr	158 431 kr
EKERÖ	28 587 kr	26 838 kr	55 425 kr
HUDDINGE	111 959 kr	105 106 kr	217 065 kr
BOTKYRKA	93 652 kr	87 919 kr	181 571 kr
SALEM	16 950 kr	15 913 kr	32 863 kr
HANINGE	93 986 kr	88 233 kr	182 219 kr
TYRESÖ	48 204 kr	45 254 kr	93 458 kr
UPPLANDS-BRO	30 539 kr	28 669 kr	59 208 kr
NYKVARN	11 299 kr	10 607 kr	21 906 kr
TÄBY	72 662 kr	68 215 kr	140 877 kr
DANDERYD	32 230 kr	30 256 kr	62 486 kr
SOLLENTUNA	73 795 kr	69 278 kr	143 073 kr
STOCKHOLM	865 497 kr	812 516 kr	1 678 013 kr
SÖDERTÄLJE	99 440 kr	93 353 kr	192 793 kr
NACKA	106 342 kr	99 833 kr	206 175 kr
SUNDBYBERG	52 628 kr	49 406 kr	102 034 kr
SOLNA	82 716 kr	77 652 kr	160 368 kr
LIDINGÖ	47 320 kr	44 424 kr	91 744 kr
VAXHOLM	11 786 kr	11 065 kr	22 851 kr
NORRTÄLJE	63 630 kr	59 735 kr	123 365 kr
SIGTUNA	49 394 kr	46 371 kr	95 765 kr
NYNÄSHAMN	28 979 kr	27 206 kr	56 185 kr
HÅBO	21 953 kr	20 610 kr	42 563 kr
ÄLVKARLEBY	9 459 kr	8 879 kr	18 338 kr
KNIVSTA	19 472 kr	18 279 kr	37 751 kr
HEBY	14 053 kr	13 193 kr	27 246 kr
TIERP	21 109 kr	19 818 kr	40 927 kr
UPPSALA	210 099 kr	197 238 kr	407 337 kr
ENKÖPING	46 659 kr	43 803 kr	90 462 kr
ÖSTHAMMAR	21 973 kr	20 628 kr	42 601 kr
VINGÅKER	8 905 kr	8 359 kr	17 264 kr
GNESTA	11 312 kr	10 619 kr	21 931 kr
NYKÖPING	56 626 kr	53 159 kr	109 785 kr
OXELÖSUND	11 920 kr	11 190 kr	23 110 kr
FLEN	16 031 kr	15 049 kr	31 080 kr
KATRINEHOLM	34 156 kr	32 066 kr	66 222 kr
ESKILSTUNA	105 712 kr	99 242 kr	204 954 kr
STRÄNGNÄS	37 463 kr	35 169 kr	72 632 kr
TROSA	14 402 kr	13 520 kr	27 922 kr
ÖDESHÖG	5 216 kr	4 897 kr	10 113 kr
YDRE	3 630 kr	3 409 kr	7 039 kr
KINDA	9 872 kr	9 268 kr	19 140 kr
BOXHOLM	5 416 kr	5 084 kr	10 500 kr
ÅTVIDABERG	11 262 kr	10 572 kr	21 834 kr
FINSPÅNG	21 506 kr	20 190 kr	41 696 kr

VALDEMARSVIK	7 526 kr	7 066 kr	14 592 kr
LINKÖPING	162 634 kr	152 678 kr	315 312 kr
NORRKÖPING	141 933 kr	133 245 kr	275 178 kr
SÖDERKÖPING	14 417 kr	13 534 kr	27 951 kr
MOTALA	42 911 kr	40 284 kr	83 195 kr
VADSTENA	7 396 kr	6 944 kr	14 340 kr
MJÖLBY	27 775 kr	26 075 kr	53 850 kr
ANEBY	6 772 kr	6 357 kr	13 129 kr
GNOSJÖ	9 403 kr	8 827 kr	18 230 kr
MULLSJÖ	7 300 kr	6 853 kr	14 153 kr
HABO	12 586 kr	11 816 kr	24 402 kr
GISLAVED	29 039 kr	27 262 kr	56 301 kr
VAGGERYD	14 488 kr	13 602 kr	28 090 kr
JÖNKÖPING	141 070 kr	132 434 kr	273 504 kr
NÄSSJÖ	31 227 kr	29 315 kr	60 542 kr
VÄRNAMO	34 055 kr	31 971 kr	66 026 kr
SÄVSJÖ	11 504 kr	10 800 kr	22 304 kr
VETLANDA	27 138 kr	25 477 kr	52 615 kr
EKSJÖ	17 522 kr	16 450 kr	33 972 kr
TRANÅS	18 544 kr	17 409 kr	35 953 kr
UPPVIDINGE	9 284 kr	8 715 kr	17 999 kr
LESSEBO	8 424 kr	7 909 kr	16 333 kr
TINGSRYD	12 104 kr	11 362 kr	23 466 kr
ALVESTA	19 932 kr	18 713 kr	38 645 kr
ÄLMHULT	17 649 kr	16 569 kr	34 218 kr
MARKARYD	10 140 kr	9 519 kr	19 659 kr
VÄXJÖ	94 317 kr	88 544 kr	182 861 kr
HÖGSBY	5 546 kr	5 207 kr	10 753 kr
TORSÅS	6 989 kr	6 561 kr	13 550 kr
MÖRBYLÅNGA	15 447 kr	14 502 kr	29 949 kr
HULTSFRED	13 810 kr	12 965 kr	26 775 kr
MÖNSTERÅS	13 026 kr	12 229 kr	25 255 kr
EMMABODA	9 166 kr	8 605 kr	17 771 kr
KALMAR	70 082 kr	65 791 kr	135 873 kr
NYBRO	19 929 kr	18 710 kr	38 639 kr
OSKARSHAMN	26 744 kr	25 107 kr	51 851 kr
VÄSTERVIK	36 105 kr	33 894 kr	69 999 kr
VIMMERBY	15 306 kr	14 369 kr	29 675 kr
BORGHOLM	10 705 kr	10 049 kr	20 754 kr
GOTLAND	59 935 kr	56 266 kr	116 201 kr
OLOFSSTRÖM	13 032 kr	12 233 kr	25 265 kr
KARLSKRONA	65 542 kr	61 530 kr	127 072 kr
RONNEBY	28 690 kr	26 933 kr	55 623 kr
KARLSHAMN	31 663 kr	29 724 kr	61 387 kr
SÖLVESBORG	17 233 kr	16 179 kr	33 412 kr
SVALÖV	14 160 kr	13 293 kr	27 453 kr
STAFFANSTORP	25 783 kr	24 205 kr	49 988 kr
BURLÖV	19 408 kr	18 219 kr	37 627 kr
VELLINGE	36 797 kr	34 545 kr	71 342 kr
ÖSTRA GÖINGE	14 680 kr	13 781 kr	28 461 kr

ÖRKELLJUNGA	10 316 kr	9 684 kr	20 000 kr
BJUV	15 565 kr	14 612 kr	30 177 kr
KÄVLINGE	31 776 kr	29 830 kr	61 606 kr
LOMMA	24 207 kr	22 726 kr	46 933 kr
SVEDALA	22 817 kr	21 419 kr	44 236 kr
SKURUP	16 132 kr	15 145 kr	31 277 kr
SJÖBO	19 156 kr	17 984 kr	37 140 kr
HÖRBY	15 470 kr	14 523 kr	29 993 kr
HÖÖR	16 658 kr	15 638 kr	32 296 kr
TOMMELILLA	13 472 kr	12 648 kr	26 120 kr
BROMÖLLA	12 429 kr	11 668 kr	24 097 kr
OSBY	13 037 kr	12 239 kr	25 276 kr
PERSTORP	7 433 kr	6 978 kr	14 411 kr
KLIPPAN	17 472 kr	16 403 kr	33 875 kr
ÅSTORP	16 023 kr	15 042 kr	31 065 kr
BÅSTAD	15 363 kr	14 422 kr	29 785 kr
MALMÖ	311 041 kr	292 001 kr	603 042 kr
LUND	125 150 kr	117 489 kr	242 639 kr
LANDSKRONA	45 676 kr	42 879 kr	88 555 kr
HELSINGBORG	147 486 kr	138 457 kr	285 943 kr
HÖGANÄS	27 107 kr	25 447 kr	52 554 kr
ESLÖV	33 988 kr	31 908 kr	65 896 kr
YSTAD	31 009 kr	29 110 kr	60 119 kr
TRELLEBORG	45 423 kr	42 642 kr	88 065 kr
KRISTIANSTAD	85 127 kr	79 915 kr	165 042 kr
SIMRISHAMN	18 930 kr	17 772 kr	36 702 kr
ÄNGELHOLM	42 870 kr	40 246 kr	83 116 kr
HÄSSLEHOLM	51 395 kr	48 248 kr	99 643 kr
HYLTE	10 433 kr	9 795 kr	20 228 kr
HALMSTAD	102 745 kr	96 456 kr	199 201 kr
LAHOLM	25 859 kr	24 276 kr	50 135 kr
FALKENBERG	45 956 kr	43 142 kr	89 098 kr
VARBERG	65 493 kr	61 484 kr	126 977 kr
KUNGSBACKA	83 810 kr	78 680 kr	162 490 kr
HÄRRYDA	38 325 kr	35 978 kr	74 303 kr
PARTILLE	38 838 kr	36 461 kr	75 299 kr
ÖCKERÖ	12 676 kr	11 901 kr	24 577 kr
STENUNGSUND	27 074 kr	25 417 kr	52 491 kr
TJÖRN	16 027 kr	15 046 kr	31 073 kr
ORUST	15 077 kr	14 154 kr	29 231 kr
SOTENÄS	8 966 kr	8 416 kr	17 382 kr
MUNKEDAL	10 403 kr	9 766 kr	20 169 kr
TANUM	12 738 kr	11 959 kr	24 697 kr
DALS-ED	4 673 kr	4 387 kr	9 060 kr
FÄRGELANDA	6 461 kr	6 066 kr	12 527 kr
ALE	31 586 kr	29 653 kr	61 239 kr
LERUM	42 641 kr	40 030 kr	82 671 kr
VÅRGÅRDA	11 967 kr	11 235 kr	23 202 kr
BOLLEBYGD	9 466 kr	8 886 kr	18 352 kr
GRÄSTORP	5 630 kr	5 285 kr	10 915 kr

ESSUNGA	5 598 kr	5 256 kr	10 854 kr
KARLSBORG	6 843 kr	6 425 kr	13 268 kr
GULLSPÅNG	5 115 kr	4 802 kr	9 917 kr
TRANEMO	11 728 kr	11 011 kr	22 739 kr
BENGTSFORS	9 245 kr	8 678 kr	17 923 kr
MELLERUD	9 106 kr	8 549 kr	17 655 kr
LILLA EDET	14 255 kr	13 383 kr	27 638 kr
MARK	34 586 kr	32 468 kr	67 054 kr
SVENLJUNGA	10 674 kr	10 021 kr	20 695 kr
HERRLJUNGA	9 335 kr	8 763 kr	18 098 kr
VARA	15 880 kr	14 907 kr	30 787 kr
GÖTENE	13 031 kr	12 234 kr	25 265 kr
TIBRO	11 084 kr	10 405 kr	21 489 kr
TÖREBODA	9 046 kr	8 492 kr	17 538 kr
GÖTEBORG	519 552 kr	487 748 kr	1 007 300 kr
MÖLNDAL	68 721 kr	64 513 kr	133 234 kr
KUNGÄLV	47 427 kr	44 524 kr	91 951 kr
LYSEKIL	14 017 kr	13 158 kr	27 175 kr
UDDEVALLA	56 124 kr	52 688 kr	108 812 kr
STRÖMSTAD	13 045 kr	12 246 kr	25 291 kr
VÄNERSBORG	38 943 kr	36 560 kr	75 503 kr
TROLLHÄTTAN	58 120 kr	54 562 kr	112 682 kr
ALINGSÅS	41 121 kr	38 605 kr	79 726 kr
BORÅS	112 097 kr	105 235 kr	217 332 kr
ULRICEHAMN	24 463 kr	22 965 kr	47 428 kr
ÅMÅL	12 103 kr	11 362 kr	23 465 kr
MARIESTAD	24 291 kr	22 804 kr	47 095 kr
LIDKÖPING	39 753 kr	37 319 kr	77 072 kr
SKARA	18 405 kr	17 278 kr	35 683 kr
SKÖVDE	56 019 kr	52 591 kr	108 610 kr
HJO	9 072 kr	8 516 kr	17 588 kr
TIDAHOLM	12 601 kr	11 829 kr	24 430 kr
FALKÖPING	32 689 kr	30 687 kr	63 376 kr
KIL	11 922 kr	11 192 kr	23 114 kr
EDA	8 342 kr	7 831 kr	16 173 kr
TORSBY	11 271 kr	10 582 kr	21 853 kr
STORFORS	3 879 kr	3 642 kr	7 521 kr
HAMMARÖ	16 472 kr	15 464 kr	31 936 kr
MUNKFORS	3 616 kr	3 394 kr	7 010 kr
FORSHAGA	11 403 kr	10 705 kr	22 108 kr
GRUMS	8 932 kr	8 385 kr	17 317 kr
ÅRJÄNG	9 768 kr	9 171 kr	18 939 kr
SUNNE	13 122 kr	12 318 kr	25 440 kr
KARLSTAD	93 740 kr	88 003 kr	181 743 kr
KRISTINEHAMN	23 678 kr	22 228 kr	45 906 kr
FILIPSTAD	10 221 kr	9 596 kr	19 817 kr
HAGFORS	11 351 kr	10 656 kr	22 007 kr
ARVIKA	25 402 kr	23 847 kr	49 249 kr
SÄFFLE	15 127 kr	14 201 kr	29 328 kr
LEKEBERG	8 453 kr	7 935 kr	16 388 kr

LAXÅ	5 484 kr	5 149 kr	10 633 kr
HALLSBERG	15 913 kr	14 939 kr	30 852 kr
DEGERFORS	9 367 kr	8 794 kr	18 161 kr
HÄLLEFORS	6 729 kr	6 318 kr	13 047 kr
LJUSNARSBERG	4 524 kr	4 246 kr	8 770 kr
ÖREBRO	154 243 kr	144 801 kr	299 044 kr
KUMLA	21 757 kr	20 425 kr	42 182 kr
ASKERSUND	11 332 kr	10 639 kr	21 971 kr
NORA	10 534 kr	9 888 kr	20 422 kr
LINDESBERG	23 189 kr	21 769 kr	44 958 kr
SKINNSKATTEBERG	4 295 kr	4 031 kr	8 326 kr
SURAHAMMAR	9 922 kr	9 316 kr	19 238 kr
KUNGSÖR	8 633 kr	8 105 kr	16 738 kr
HALLSTAHAMMAR	16 318 kr	15 319 kr	31 637 kr
NORBERG	5 614 kr	5 271 kr	10 885 kr
VÄSTERÅS	154 097 kr	144 664 kr	298 761 kr
SALA	22 596 kr	21 213 kr	43 809 kr
FAGERSTA	13 086 kr	12 285 kr	25 371 kr
KÖPING	25 676 kr	24 105 kr	49 781 kr
ARBOGA	13 854 kr	13 005 kr	26 859 kr
VANSBRO	6 658 kr	6 250 kr	12 908 kr
MALUNG	10 039 kr	9 425 kr	19 464 kr
GAGNEF	10 318 kr	9 687 kr	20 005 kr
LEKSAND	15 732 kr	14 769 kr	30 501 kr
RÄTTVIK	10 909 kr	10 241 kr	21 150 kr
ORSA	6 797 kr	6 381 kr	13 178 kr
ÄLVDALEN	6 919 kr	6 495 kr	13 414 kr
SMEDJEBACKEN	10 742 kr	10 084 kr	20 826 kr
MORA	20 309 kr	19 065 kr	39 374 kr
FALUN	58 791 kr	55 192 kr	113 983 kr
BORLÄNGE	51 341 kr	48 198 kr	99 539 kr
SÄTER	11 046 kr	10 369 kr	21 415 kr
HEDEMORA	15 188 kr	14 258 kr	29 446 kr
AVESTA	22 524 kr	21 146 kr	43 670 kr
LUDVIKA	26 034 kr	24 440 kr	50 474 kr
OCKELBO	5 762 kr	5 410 kr	11 172 kr
HOFORS	9 411 kr	8 834 kr	18 245 kr
OVANÅKER	11 506 kr	10 802 kr	22 308 kr
NORDANSTIG	9 314 kr	8 744 kr	18 058 kr
LJUSDAL	18 475 kr	17 345 kr	35 820 kr
GÄVLE	101 333 kr	95 131 kr	196 464 kr
SANDVIKEN	38 564 kr	36 203 kr	74 767 kr
SÖDERHAMN	25 001 kr	23 471 kr	48 472 kr
BOLLNÄS	26 285 kr	24 677 kr	50 962 kr
HUDIKSVALL	37 084 kr	34 815 kr	71 899 kr
ÅNGE	9 072 kr	8 516 kr	17 588 kr
TIMRÅ	17 610 kr	16 532 kr	34 142 kr
HÄRNÖSAND	24 575 kr	23 070 kr	47 645 kr
SUNDSVALL	97 646 kr	91 669 kr	189 315 kr
KRAMFORS	17 690 kr	16 608 kr	34 298 kr

SOLLEFTEÅ	18 485 kr	17 354 kr	35 839 kr
ÖRNSKÖLDSVIK	54 847 kr	51 490 kr	106 337 kr
RAGUNDA	5 119 kr	4 806 kr	9 925 kr
BRÄCKE	6 067 kr	5 696 kr	11 763 kr
KROKOM	15 084 kr	14 160 kr	29 244 kr
STRÖMSUND	11 272 kr	10 583 kr	21 855 kr
ÅRE	12 057 kr	11 318 kr	23 375 kr
BERG	7 010 kr	6 581 kr	13 591 kr
HÄRJEDALEN	9 937 kr	9 329 kr	19 266 kr
ÖSTERSUND	63 200 kr	59 331 kr	122 531 kr
NORDMALING	6 976 kr	6 549 kr	13 525 kr
BJURHOLM	2 353 kr	2 209 kr	4 562 kr
VINDELN	5 453 kr	5 119 kr	10 572 kr
ROBERTSFORS	6 667 kr	6 260 kr	12 927 kr
NORSJÖ	3 902 kr	3 662 kr	7 564 kr
MALÅ	2 981 kr	2 798 kr	5 779 kr
STORUMAN	5 706 kr	5 358 kr	11 064 kr
SORSELE	2 417 kr	2 269 kr	4 686 kr
DOROTEA	2 416 kr	2 268 kr	4 684 kr
VÄNNÄS	8 896 kr	8 351 kr	17 247 kr
VILHELMINA	6 372 kr	5 981 kr	12 353 kr
ÅSELE	2 758 kr	2 589 kr	5 347 kr
UMEÅ	128 707 kr	120 829 kr	249 536 kr
LYCKSELE	12 050 kr	11 312 kr	23 362 kr
SKELLEFTEÅ	72 110 kr	67 696 kr	139 806 kr
ARVIDSJAUR	6 036 kr	5 666 kr	11 702 kr
ARJEPLOG	2 660 kr	2 497 kr	5 157 kr
JOKKMOKK	4 696 kr	4 409 kr	9 105 kr
ÖVERKALIX	3 195 kr	3 000 kr	6 195 kr
KALIX	15 492 kr	14 544 kr	30 036 kr
ÖVERTORNEÅ	4 137 kr	3 885 kr	8 022 kr
PAJALA	5 869 kr	5 509 kr	11 378 kr
GÄLLIVARE	17 144 kr	16 095 kr	33 239 kr
ÄLVSBYN	7 869 kr	7 387 kr	15 256 kr
LULEÅ	77 489 kr	72 745 kr	150 234 kr
PITEÅ	41 583 kr	39 038 kr	80 621 kr
BODEN	27 668 kr	25 974 kr	53 642 kr
HAPARANDA	9 330 kr	8 759 kr	18 089 kr
KIRUNA	22 161 kr	20 804 kr	42 965 kr

Statistiska uppgifter per 2022-03-31

Omvärldsanalys

Folkmängd och befolkningsförändringar, 1:a kvartalet 2022

	Folk- mängd	Folk- ökning	Födda	Döda	In- flyttade	Ut- flyttade	Juste- ringar*)
Kommunen	39 313	307	100	79	821	555	20
Riket	10 468 482	16 156	26 644	25 453	18 374	10 522	7 113
Länet	1 748 027	3 168	4 704	4 240	9 696	8 135	1 143

Kommentar: Folkmängden och befolkningsförändringar avser tiden från 1/1-2022 till 31/03-2022 alltså första kvartalet. Under årets första kvartal ökade befolkningen i kommunen med 307 personer: 100 barn föddes, 79 personer avled, 821 flyttade in och 555 personer flyttade ut.

Under samma period ökade folkmängden i båda riket och länet med 16 156 respektive 3 168 personer.

*) Under begreppet "justeringar" redovisas eventuella födelser och dödsfall som inträffat före den aktuella redovisningsperioden men som har rapporterats under denna period samt eventuella rättelser av tidigare gjorda aviseringar.

Antal bostadslägenheter som påbörjats under 1:a kvartalet 2022

Distrikt	Alla lägenheter	Därav i	
		Småhus	Flerfamiljshus
Råda	3	3	
Landvetter	11	11	
Härryda	2	2	
Björketorp	5	5	
Kommunen totalt	21	21	

Kommentar: Antalet påbörjade bostadslägenheter i vår kommun under 1:a kvartalet 2022 uppgår till 21. Totalt 11 lägenheter har påbörjats i Landvetter distrikt, fem i Björketorps distrikt och tre respektive två bostadslägenheter i distrikten Råda och Härryda.

Aktuella siffror från SCB

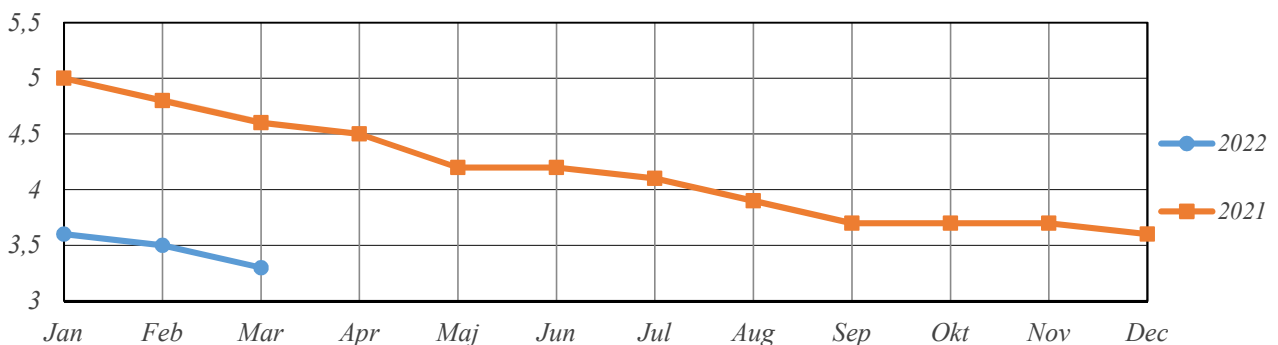
Konsumentpriser (%)	+6,0 Mars 2022 jämfört med mars 2021
Producentpriser (%)	+24,5 Mars 2022 jämfört med mars 2021
Detaljhandelns försäljningvolym (%)	+1,2 Mars 2022 jämfört med mars 2021
Industrins produktionsvolym (%)	+3,2 Mars 2022 jämfört med mars 2021
Industrins orderingång (%)	+6,5 Mars 2022 jämfört med mars 2021

Kommentar: Priserna, både konsument och producent steg under de senaste tolv månaderna med 6 respektive 24,5 procent. Volymerna inom detaljhandelns försäljning och industrins produktion visar på en ökning med 1,2 respektive 3,2 procent. Industrins orderingång ökade med 6,5 procent under mars 2022 jämfört med mars 2021.

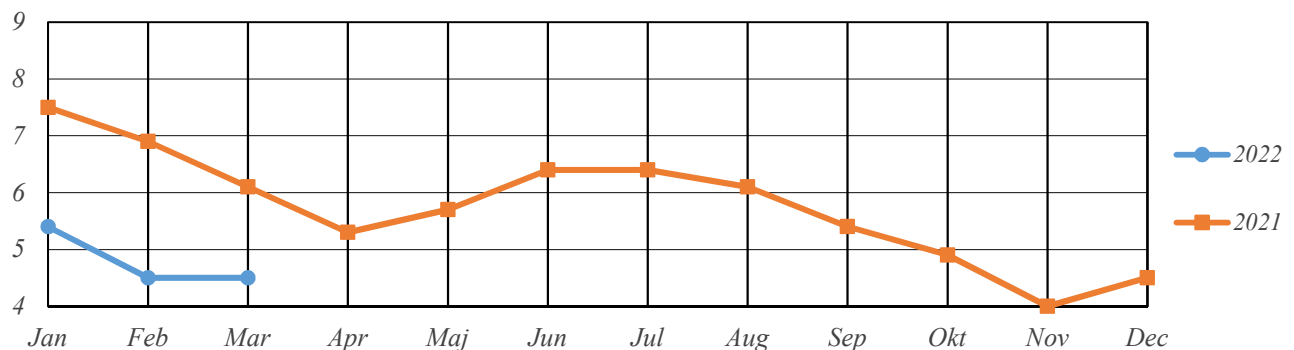
Arbetslösa 16-64 år antal och procent	Kommunen 202203		Länet 202203		Riket 202203		Kommunen 202103		Länet 202103		Riket 202103	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Öppen arbetslöshet	323	1,7	24218	2,8	162176	3,2	534	2,7	34418	3,9	208858	4
Inkl. personer i program med aktivitetsstöd	628	3,3	53941	6,3	354646	7	909	4,6	70300	7,9	440261	8,4
Arbetslösa 18-24 år antal och procent												
Öppen arbetslöshet	29	2	2486	3,1	15878	3,4	57	3,4	3747	4,1	22002	4,2
Inkl. personer i program med aktivitetsstöd	65	4,5	6113	7,6	40371	8,6	102	6,1	9341	10,3	57794	11,1
Därav långtidsarbetslösa	5		459		3033		5		473		3192	

Kommentar: Arbetslösheten bland befolkningen mellan 16 och 64 år i kommunen, länet och riket har minskat jämfört med samma period förra året. Det är 1,3 procentenheter färre arbetslösa i kommunen, 1,6 respektive 1,4 procentenheter i länet och riket. Ungdomsarbetslösheten i kommunen, länet och riket har också minskat jämfört med samma period förra året. Det är 1,6 procentenheter färre arbetslösa i kommunen, 2,7 respektive 2,5 procentenheter i länet och riket.

Arbetslösheten inkl. personer i program med aktivitetsstöd 16-64 år (% av arbetskraften i kommunen)

Arbetslösheten inkl. personer i program med aktivitetsstöd 18-24 år (% av arbetskraften i kommunen)

Anteckningar ungdomsråd 9 maj 2022

Tid: Kl. 14-16

Plats: Samlingssalen, Landvetter kulturhus

Nr	Ärende	Beslut
1.	Mötets öppnande	Mötet öppnades.
2.	Förra mötets protokoll	Inga kommentarer kring förra mötets protokoll.
3.	Godkännande av dagordning	Dagordningen godkändes.
4.	Det hållbarhetsstrategiska programmet – remiss	<p>Amanda Östman och Ulrika Aebeloe från utvecklingsenheten presenterade remissen för det hållbarhetsstrategiska programmet. (Se bifogad presentation.)</p> <p>Ungdomsrådets deltagare fick sätta sig i grupper och diskutera. Anmärkningarna skickas till Amanda.</p> <p>Synpunkter på programmet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Många svåra ord – önskar ett lättare språk för att det ska vara mer tillgängligt. Alternativt att det följer med en ordlista. Förslag med översättning till engelska för att nå en bredare målgrupp. - Arbete/stabil ekonomi åt alla så att man kan lägga resurserna på annat. - Sätt krav på företagen att bygga miljövänligt. - Önskar en mer konkret plan, <i>hur</i> gör vi... - Mer fokus på utveckling, infrastruktur, strategi. - Förslag att ha mindre grupper i skolan för att alla ska få en likvärdig utbildning. <p>Sista dagen för synpunkter är den 30/5, det går bra att mejla Amanda om fler synpunkter kommer fram.</p> <p>Nästa steg är att alla de synpunkter som framförts, från ungdomsrådet och från andra, ska bearbetas och en ny reviderad version kommer att tas fram. Beslut ska fattas i Kommunfullmäktige i januari 2023.</p>

5.	Paus och mingel	
6.	Västtrafik	<p>Henrik Yngve, planeringsledare på trafikverksamheten i Härryda kommun, berättade om processen gällande trafikförsörjningsprogrammet och vad som är på gång framåt. (Se bifogad presentation.)</p> <p>Nu jobbar man med trafikplan 2024.</p> <p>Ungdomsrådets deltagare fick sätta sig i grupper för att diskutera kommunens förslag (se presentationen) samt eventuella kompletteringar. Anteckningarna från grupperna skickas till Henrik så att han kan ta med dem till Västtrafik.</p> <p>Synpunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Härryda borde ingå i zon A. - Kollektivtrafiken borde ha minst samma turutbud på helger som på vardagar. - Det är svårt att förstå kravställningen vad gäller komforten på bussar. Vissa bussar som man åker korta sträckor med har högre komfort medan andra där många åker långt har lägre. - Det finns en stor variation när det gäller förarnas bemötande. Många känner sig osäkra när förare har ett dåligt bemötande. - Det är dåligt att det planeras för att Röd express inte fortsätter efter resecentrum i Landvetter. Det är många som ska vidare upp mot Öneröd. Ett byte innebär otrygghet. - Det finns en oro i och med förändringarna av linje 611 där linjen på vissa turer kortas av och inte går vidare österut. Hur arbetar Västtrafik med kopplingen mellan Röd Express och 611 när turtätheten på 611 glesas ut, finns det möjlighet till samtrafik? - Det har framgått att den ekonomiska situationen för kollektivtrafiken är pressad. Hur arbetar Västtrafik för att öka sina intäkter genom till exempel reklam? - Lila Express går inte på helgerna. Gör att man får gå och det är långa sträckor. - På vissa busslinjer förekommer mycket vandalisering. Hur fungerar övervakningen på Västtrafiks bussar? Kan den förbättras?
7.	Skolornas utvecklingsplaner	<p>Förslag från ungdomsrådet att elevråden ska få ta del av skolornas utvecklingsplaner gällande sådant som direkt påverkar elever så att elevråden vet vad de har att jobba efter. Anders Uvebrant, tf. funktionschef på Verksamhetsstöd inom utbildning kultur och fritid, svarade att det finns många olika utvecklingsplaner gällande olika områden och att man kanske skulle kunna titta på ett område i taget. Många frågor är också lokala frågor på skolorna.</p>

		Anders fick i uppdrag att ta fram stödfrågor till elevråden/ungdomsrådet. Viktigt också att eleverna får reda på vilka frågor som beslutas var.
8.	Återkoppling från arbetsgrupperna samt utvärdering	Ungdomsrådets arbetsgrupper gällande psykisk hälsa, Agenda 2030 samt ANDTS har nu varit igång och testats i närmare ett år. Arbetssättet har utvärderats av både ledarna samt ungdomarna och deras gemensamma uppfattning är att det dels blir för många möten för ungdomarna vilket resulterar i lågt deltagande och dels att det är svårt att alltid ha aktuella frågor att diskutera. Vi tänker framöver att vi inte ska ha några stående grupper utan att vi kan skapa tillfälliga grupper vid behov.
9.	Mötet avslutas	Mötet avslutades. Stort tack för det här läsåret!

Närvarande:**Politiker:**

Per Vorberg (M)
Patrik Linde (S)
Siw Hallbert (S)
Richard Rosengren (M)
Anita Anger (L)
Inger Axelsson (KD)
Katarina Kristiansson (MP)
Maria Kornevik Jakobsson (C) (vice ordförande)

Ungdomsledamöter:

Julius Ekelin (ordförande)
Nicky Andersson
Elin Hernandez Karlsson
Anton Lindelöf
Linus Sander
Amelia Germgård
Saga Karlsson
Emilia Willberg
Nancy Ivarsson
Elias Sandqvist
Aron Nyborg
Lucas Blom

Tjänstepersoner:

Katarina Lange (rektor Fagerhultsskolan)
Osman Kakay (praktikant på Utvecklingsenheten)
Kristian Wintelycke (fritidsledare)
Maija Grotteborn (samordnare ungdomsrådet)
Amanda Östman (utvecklingsledare hållbar utveckling) (punkt 1-4)
Ulrika Aebeloe (utvecklingsledare folkhälsa) (punkt 1-4)
Henrik Yngve (planeringsledare, trafik Samhällsbyggnad) (punkt 6)
Anders Uvebrant (tf. funktionschef Verksamhetsstöd UKF) (punkt 7-8)

Protokollet från ungdomsrådet den 9 maj 2022 godkänns härmed av:

Julius Ekelin, ordförande

Maija Grotteborn, sekreterare

Maria Kornevik Jakobsson, justerare

Hållbarhetsstrategiskt program för Härryda kommun 2022-2035

Remissversion mars 2022

Strategi

beskriver vägval för att nå önskvärd
utveckling och uppsatta mål.

Innehåll

Inledning	3
Syfte	3
Styrning	3
Genomförande	3
Synergier och målkonflikter.....	4
Uppföljning och utvärdering	4
Utgångspunkter	4
Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling	4
Lokala förutsättningar	5
Insatsområden	6
Klimatsmart och resurseffektiv	7
Robusta ekosystem och biologisk mångfald	8
Demokrati och delaktighet	9
Trygghet, hälsa och livsvillkor.....	10
Näringsliv och sysselsättning	11
Verktyg	12
Digitalisering och ny teknik.....	12
Kommunikation	12
Samverkan.....	12
Styrmedel	12

Inledning

Syfte

Målet för det hållbarhetsstrategiska programmet är att till 2035 skapa ett hållbart Härryda utifrån alla tre hållbarhetsdimensioner. Det innebär ett Härryda med livskraftiga ekosystem, en hållbar resursanvändning och ett välmående samhälle där alla invånare ska kunna leva ett gott liv nu och i framtiden utan att det sker på bekostnad av någon annans livskvalitet någon annanstans.

Programmet syftar till att skapa långsiktighet i styrningen av arbetet för hållbarhet och fungerar som ett verktyg för att stödja den samhällsomställning som krävs för att nå hållbar utveckling. Det hållbarhetsstrategiska programmet (benämns nedan som ”programmet”) omfattar hela Härryda kommun som koncern.

Härryda kommun ska bidra till en hållbar utveckling i regionen genom att ta täten och vara ett föredöme i arbetet med Agenda 2030.¹ Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling fungerar som ett ramverk för Härryda kommuns arbete för hållbarhet. Programmet har en något längre tidshorisont för att visa på vikten av att behålla styrning i frågan även efter 2030.

Styrning

Programmet är styrande för den kommunala förvaltningen och ska genomsyra verksamheten hos samtliga av kommunen ägda bolag. I texten nedan syftar ”vi” till hela kommunkoncernen.

Programmet beslutas i kommunfullmäktige och utgör tillsammans med det näringslivsstrategiska programmet en viktig del i kommunens långsiktigt strategiska styrning och utveckling.

Genomförande

Genomförandet av programmets intentioner ska integreras i ordinarie styrnings- och ledningsprocesser. Ansvaret för planering, genomförande och uppföljning följer chefsansvaret. Varje verksamhetsområde inom förvaltningen och varje bolag ska analysera vilka steg som behöver tas inom respektive insatsområde för att bidra till måluppfyllelse samt vilka insatser som förvaltningen/bolaget har egen rådighet över och vilka som behöver genomföras i samverkan internt i koncernen eller med externa aktörer. Förvaltningen och respektive bolag utser ansvariga inom den egna organisationen för genomförandet av programmets olika delar. Konkreta åtgärder för samtliga insatsområden som svarar mot programmets målsättning ska synliggöras i verksamhets-, sektors- och funktionsplaner årligen samt i bolagens mer långsiktiga affärsplaner. Samtliga stödfunktioner ska stödja arbetet. Kommundirektör och VD är ytterst ansvarig gentemot nämnd och styrelse för att genomförandet sker i linje

¹ [Strategisk plan 2019-2022 för Härryda kommun](#) (KF 2019-03-28 §46)

med programmets intentioner. Formerna för att upprätthålla det gemensamma koncernperspektivet i arbetet för hållbarhet behöver utarbetas.

Synergier och målkonflikter

I arbetet för hållbar utveckling uppstår både synergier och målkonflikter. Både befintliga och potentiella synergier behöver identifieras för att kunna forma förslag/processer/insatser så att de skapar största möjliga nytta. Förslag/processer/insatser ska utformas för att i största möjliga mån ha så stor positiv inverkan som möjligt på livskraftiga ekosystem, en hållbar resursanvändning och ett välmående samhälle. Alla målkonflikter kommer inte gå att lösa, ibland kommer vissa perspektiv behöva prioriteras framför andra.

För att utforma förslag som kan bidra till hållbarhet krävs förståelse för komplexiteten, lyhördhet, kompetens inom samtliga dimensioner och öppenhet för nya lösningar. Samverkan, både intern, koncernövergripande och extern, är en nyckel för detta. I beslutsunderlag ska förslagets konsekvenser framgå, likaså vilka justeringar som gjorts för att bidra till hållbarhet och minska negativ påverkan. Tydliga och väl underbyggda beslutsunderlag är en förutsättning för att kunna fatta välgrundade beslut som stödjer en hållbar utveckling.

Uppföljning och utvärdering

Genomförandet av programmets intentioner följs upp årligen i ordinarie uppföljningsprocesser. Kommundirektör/VD ansvarar för att ge ansvarig nämnd/styrelse en samlad bild av de steg som förvaltningen/bolaget tagit under året. Ett urval av indikatorer används för kontinuerlig uppföljning av nuläget för att följa vilken effekt genomförda åtgärder får. Uppföljningen av indikatorerna ska göras tillgänglig för invånare. Förvaltningen ansvarar för att ge en samlad bild årligen av kommunkoncernens förflyttning i programmets riktning. Former för uppföljning behöver utvecklas över tid.

Programmet ska ses över en gång per mandatperiod. I samband med detta görs ett fördjupat hållbarhetsbokslut utifrån aktuella data för att visa på nuläget i kommunen. Bokslutet ska fungera som underlag för beslut i hela koncernen och för eventuella justeringar i programmet.

Utgångspunkter

Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling

Härryda kommun ska bidra till att uppfylla de mål och delmål som är formulerade i Agenda 2030.² Agendan innehåller 17 mål och 169 delmål som syftar till att utrota fattigdom, stoppa klimatförändringar och skapa

---

² [Agenda 2030 för hållbar utveckling: Att förändra vår värld](#) (Regeringskansliet, 2016). Mer information om Agenda 2030 och de globala målen finns på www.globalamalen.se

fredliga och trygga samhällen. Agendan innehåller viktiga principer för förståelse och genomförande av den.

Agendan är **universell** vilket innebär att alla länder bär ett gemensamt ansvar för dess genomförande.

Målen är **integrerade och odelbara** vilket innebär att inget mål kan nås på bekostnad av ett annat. För att nå målen krävs framgång inom alla områden.

Att **ingen ska lämnas utanför** betyder att agendan måste genomföras med särskild hänsyn till de som har sämst förutsättningar.

För att kunna ta beslut och göra prioriteringar som bidrar till hållbar utveckling behöver vi förstå den omvärld vi verkar och lever i. Förändringar på en global nivå kan påverka handlingsutrymmet både på regional och lokal nivå.³ Globalisering och demografiska utmaningar som vikande födseltal, åldrande befolkning och migrationsströmmar påverkar även Härryda kommun. Likaså gör klimatförändringar, ökat extremväder och förlust av biologisk mångfald. Allt detta är globala utmaningar som behöver förstås och hanteras även på lokal nivå.

Lokala förutsättningar

Härryda kommun verkar i en regional kontext med utmaningar och förutsättningar som påverkar lokalt.⁴ Härryda kommun har goda förutsättningar för att ta täten och bidra till en hållbar utveckling i regionen. Kommunens storstadsnära läge och bra förbindelser samt en högutbildad befolkning med hög självförsörjningsgrad ger goda förutsättningar.⁵ 2021 hade Härryda kommun Sveriges näst bästa näringslivsklimat⁶, kommunen har dessutom hög sysselsättning och väletablerade samarbeten med lokala företag.

Trots goda förutsättningar återstår utmaningar av olika slag bland annat vad gäller den sociala hållbarhetsdimensionen. På flera områden sker en positiv utveckling men det finns skillnader mellan olika grupper av befolkningen.⁷ Bland annat skiljer sig valdeltagande, upplevelse av trygghet, inflytande och tillit mellan olika orter i kommunen. Förutsättningarna skiljer sig en del mellan de större tätorterna och landsbygden. Utöver detta syns också skillnader mellan kvinnor och män, flickor och pojkar bland annat vad gäller frågor som rör utbildning, inkomst, möjlighet till inflytande och psykisk ohälsa.

På miljö- och klimatområdet finns positiva trender men också utmaningar i Härryda kommun.⁸ Utsläppen av växthusgaser minskar men inte tillräckligt

³ [Vägval för framtiden 4: Trender som påverkar det kommunala och regionala uppdraget fram emot 2030](#) (SKR, 2021)

⁴ [Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030](#) (Västra Götalandsregionen, 2021)

⁵ Ranking av kommuners måluppfyllelse inom Agenda 2030 (Dagens Samhälle, 2021-09-21 och 2020-09-24)

⁶ Ranking av kommuners näringslivsklimat (Svenskt Näringsliv, 2021-09-22)

⁷ [Välfärdsbokslut](#) (Härryda kommun, 2019)

⁸ [Miljöbokslut](#) (Härryda kommun, 2019)

fort. Odlingslandskapet som är viktigt för många arter minskar. Andelen av kommunens totala yta som utgörs av skyddad natur är något lägre än fyra procent. En åttondel av sjöar och vattendrag har god ekologisk status.

Härryda kommuns vision⁹ är en viktig utgångspunkt i arbetet med hållbar utveckling. Visionen och ovanstående nulägesbild tillsammans med andra politiskt prioriterade frågor utöver Agenda 2030 som exempelvis näringsliv, digitalisering och trygghet har påverkat prioriteringarna i programmet.

Insatsområden

Härryda kommuns långsiktiga arbete för hållbarhet ska fokuseras kring nedanstående fem insatsområden.

Under rubriken ”Hit vill vi” följer målsättningar för respektive insatsområden. De flesta målsättningar gäller till 2035 men under vissa områden behövs ett snabbare tempo i omställningen. I de fall där målsättningen gäller för en kortare tidsperiod framgår aktuellt årtal vid respektive punkt.

Efter målsättningarna följer rubriken ”Det gör vi genom att” som pekar ut exempel på viktiga insatser för att nå måluppfyllelse. Dessa insatser utgör inte i sig en handlingsplan utan behöver konkretiseras ytterligare hos förvaltning och respektive bolag samt kompletteras med ytterligare steg.

Målsättningarna följs upp utifrån ett urval av indikatorer som följer utvecklingen över tid. Ett första urval återfinns i ”Indikatorer för uppföljning” (se bilaga X) som kompletteras med ytterligare nyckeltal allteftersom.

---

⁹ [Vår vision](#) (Härryda kommun, 2019)

Klimatsmart och resurseffektiv

Hit vill vi:

- Härryda kommunkoncern är klimatneutral till år 2030.¹⁰
- Utsläppen av växthusgaser inom Härryda kommuns geografiska område har till år 2030 minskat med 80 procent sedan 1990 och konsumtionsbaserade utsläpp har minskat med 30 procent sedan 2010.¹¹
- Tillsammans med invånare och företag bidrar Härryda kommun till ett resurs- och energieffektivt samhälle med minskade utsläpp och minskat avfall samt energismarta lösningar.

Det gör vi genom att:

- Minska behovet av transporter, öka effektiviteten i transportsystemet och främja hållbara fossilfria transportslag.
- Stödja invånare och det lokala näringslivet i klimatomställningen genom att skapa goda förutsättningar för hållbara val.
- Skapa förutsättningar för produktion och distribution av hållbar energi samt elektrifiering av industri och transporter genom bland annat väl utbyggd laddinfrastruktur och produktion av solenergi i kommunen.
- Skapa förutsättningar för resurseffektivitet genom cirkulära flöden.
- Främja byggnation med låg klimatpåverkan under hela livscykeln i samverkan med branschen och akademien bland annat genom träinnovationscentrum.
- Använda naturliga och multifunktionella lösningar för att binda och lagra kol, hindra utsläpp av växthusgaser och skapa en robust miljö vid ökat extremväder genom exempelvis återvätning av utdikade våtmarker, översvämningsbara ytor, gröna tak/väggar och användning av biokol.

¹⁰ Klimatneutralitet innebär att utsläppen av växthusgaser är lika stora som den mängd koldioxid som binds i jorden, skogarna och haven (Europaparlamentet, 2021). För Härryda kommun innebär det att kommunkoncernens utsläpp av växthusgaser har minimerats till nära noll och att resten är kompenserat för genom certifierade projekt eller genom kolsänkor inom det egna området.

¹¹ Arbetet sker i linje med åtagandet inom [Klimat2030](#) utifrån [fyra fokusområden](#).

Robusta ekosystem och biologisk mångfald

Hit vill vi:

- Mark och naturresurser nyttjas och förvaltas på ett hållbart sätt så att biologisk mångfald i landskapet bevaras.
- Natur- och vattenmiljöer utgör en sammanhängande, varierad och välfungerande grönblå infrastruktur som bidrar till attraktivitet och artrikedom både i stadsmiljön och på landsbygden.
- Hela kommunens geografiska område är väl rustat för ökat extremväder i form av skyfall, höga flöden i vattendrag, översvämningar, värmeböljor, extrem hetta, torka och skogsbränder.

Det gör vi genom att:

- Minska förlusten av biologisk mångfald vid fysisk planering genom kompensationsåtgärder och genom att skapa nya ekosystemtjänster på platsen.¹² Integrera ekosystemtjänster i planprocessen.
- Tillsammans med näringsliv och akademi främja innovation med fokus på fysisk planering för biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- Bevara och återskapa natur- och vattenområden med särskilt fokus på miljöer med höga naturvärden.
- Skapa en sammanhängande grönblå infrastruktur inom kommunen och till grannkommuner samt säkerställ spridningskorridorer för växter och djur.
- Minska spridning av skadliga kemikalier och andra skadliga utsläpp till mark, vatten och luft. Följ upp och bevaka nuläget på miljöområdet.
- Anpassa förvaltning och drift av grönytor, naturområden och skog så att det gynnar biologisk mångfald, klimatanpassning och rekreation.
- Klimatanpassning av såväl befintlig som ny bebyggelse och infrastruktur för transporter, energi och vatten för att stå emot ökat extremväder. Arbetet sker i samverkan med omkringliggande kommuner.

¹² Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som naturen förser oss människor med och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Läs mer på www.naturvardsverket.se/ekosystemtjanster

Demokrati och delaktighet

Hit vill vi:

- Invånare har möjlighet att vara delaktiga i frågor som berör dem utifrån sina villkor och förutsättningar.
- Att Härryda är en inkluderande kommun där alla oavsett diskrimineringsgrund och socioekonomi har möjlighet att vara en del av samhället bland annat genom att delta i och åtnjuta ett rikt kultur- och föreningsliv.
- Invånare har en god tillit till Härryda kommun som är transparent samt har en god service samt rättssäker och effektiv förvaltning av offentliga resurser.

Det gör vi genom att:

- Öka transparensen i kommunens processer och förtydliga vad och hur invånare kan påverka. Förbättra dialog kring och återkoppling av fattade beslut till intressenter.
- Utveckla nya former för delaktighet bland invånare med särskilt fokus på grupper som annars inte kommer till tals bland annat genom ökad digital närvaro och tillgänglighet. Samordna viktiga dialoginsatser och organisera verksamheter så att transparens och delaktighet ökar.
- Använda ett rättighetsbaserat arbetssätt för att säkerställa jämställd och jämlik tillgång till välfärd och rättssäkra bedömningar/beslut.¹³ Särskild hänsyn ska tas till barns rättigheter.
- Nyttja kompetens hos och samverka med invånare, företag och föreningar i utvecklingen av kommunen.
- Rusta invånare, näringsliv och civilsamhälle med kunskap om hållbar utveckling. Förbättra likvärdigheten i lärande för hållbar utveckling bland samtliga grundskolor.

¹³ Rättighetsbaserat arbetssätt utgår från principerna om icke-diskriminering, ansvarsutkrävande, delaktighet och transparens. Invånaren/brukaren/eleven är rättighetsbärare som ska få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Den offentliga verksamheten, i detta fall Härryda kommun, är skyldighetsbärare och ansvarar för att tillgodose rättighetsbärarens rättigheter.

Trygghet, hälsa och livsvillkor

Hit vill vi:

- Härryda är en trygg och säker kommun att leva och verka i.
- Alla elever går ut grundskolan med behörighet till yrkesförberedande program och fullföljer sin gymnasieutbildning.
- Invånares psykiska och fysiska hälsa är god och påverkbara skillnader mellan olika grupper i hälsa och livsvillkor minskar.

Det gör vi genom att:

- Utveckla skolans kompensatoriska uppdrag med riktat stöd till de elever som behöver det mest.
- Rikta särskilda insatser för att minska skillnaderna i hälsa till de som har störst behov utifrån kön, ålder, bakgrund, boendeort och socioekonomisk status.
- Investera i tidiga insatser för att främja god hälsa och minska risken för ökade framtida kostnader i välfärdssystemet.
- Främja trygghet samt förebygga och motverka våld i det offentliga rummet, i skolan och i nära relationer genom hela livet samt motverka hedersrelaterat våld och förtryck.
- Bidra till ett jämlikt och tillgängligt transportsystem som möjliggör fri rörlighet för grupper med särskilda behov.
- Skapa mötesplatser och ett varierat bostadsutbud med boendeformer som är fysiskt och ekonomiskt tillgängliga för olika grupper samt anpassat för olika behov under olika skeden i livet.

Näringsliv och sysselsättning

Hit vill vi:

- Härryda kommun är attraktivt för företag och har ett näringsliv som är hållbart, konkurrenskraftigt och robust nog att klara konjunktursvängningar.
- Alla invånare arbetar, studerar eller har en meningsfull sysselsättning.

Det gör vi genom att:

- Tillsammans med näringslivet verka för bättre matchning av kompetenser med kortare vägar in i arbete för ökad delaktighet på arbetsmarknaden.
- Säkra kompetensförsörjningen för företag och offentlig sektor genom att skapa förutsättningar för livslångt lärande och motverka stereotypa yrkesval i samverkan med näringsliv och civilsamhälle.
- Skapa förutsättningar för arbete och meningsfull sysselsättning för alla oavsett ålder, bakgrund och funktionalitet. Ta tillvara på kompetens bland äldre och nyanlända. I samverkan med näringslivet skapa förutsättningar för att deltagare inom daglig verksamhet som har goda förutsättningar ska kunna anställas istället.
- Samverka med näringsliv och civilsamhälle för att minska utanförskap, öka integrationen och minska ekonomisk utsatthet.
- Skapa förutsättningar för lokal livsmedelsförsörjning samt stötta jord- och skogsbruket i omställningen för hållbar utveckling.

Verktyg

För att på kort och lång sikt kunna bidra till hållbar utveckling och för att avsätta resurser ska få största möjliga effekt krävs att vi använder kommunkoncernens verktygslåda klokt.

Digitalisering och ny teknik

Arbetet för hållbarhet kommer att kräva omställning och omfördelning av resurser. Användningen av digitalisering genom ny teknik som automatisering och självservice är avgörande för att kunna minska behovet av administration, öka resurseffektiviteten och använda arbetstiden på ett klokare sätt. Så kallade exponentiella teknologier, däribland artificiell intelligens och "Internet of Things" kommer att förändra allt ifrån energiproduktion och -förbrukning till möjligheten till datainsamling och behovet av transporter. Genom att förstå potentialen och förändringskraften i dessa teknologier kan vi fatta beslut och göra prioriteringar som tar höjd för morgondagens lösningar.

Kommunikation

En förutsättning för genomförandet av programmet är kontinuerlig kommunikation för att bygga tillitsfulla relationer inom koncernen och med externa parter. Dialog och aktivt lyssnande är grundläggande för att kunna driva förändring i en hållbar riktning. Olika röster behöver komma till tals för att insatser ska kunna formas på bästa möjliga sätt. Det kräver kommunikation där invånaren/kunden är utgångspunkt och som är lätt att höra, lätt att se, lätt att läsa och lätt att förstå. Kommunikationen är också nödvändig för att bidra till ökad transparens, bjuda in fler att delta i förändringsprocesser och skapa förståelse för fattade beslut.

Samverkan

Ett nytt sätt att organisera arbetet kommer att behövas för att möta de utmaningar vi står inför. Ett tätare samarbete inom koncernen kommer att krävas där förvaltningens och bolagens olika ansvarsområden och kompetenser skapar mervärde för koncernens gemensamma arbete för hållbar utveckling. Nya former för samverkan och partnerskap med näringsliv, civilsamhälle, akademi och andra myndigheter är nödvändigt för att hitta nya, mer effektiva vägar framåt. Härryda kommun behöver samverka med andra kommuner i samma storlek för att dela spetskompetens och göra gemensamma satsningar. Genom att dela erfarenheter, goda exempel och öppna data kan vi också bidra till andra aktörers målpåfyllelse.

Styrmedel

Det finns en rad olika styrmedel som kommunkoncernen förfogar över och som påverkar invånarens, företags och föreningars möjlighet att bidra till ökad hållbarhet. En ansvarsfull användning av offentliga medel är grundläggande. Därför ska samtliga styrmedel användas för att främja

hållbarhet, annars riskerar olika insatser att ta ut varandra. Med styrmedel menas exempelvis lokala föreskrifter, tillstånd och tillsyn samt ekonomiska styrmedel som taxor, avgifter och bidrag. Kommunens planmonopol i översiktsplan, fördjupade översiktsplaner, detaljplaner, markanvisningar och bygglovsärenden är ett viktigt verktyg för att främja hållbarhet både i egen regi och som kravställare.

Upphandling

Upphandling är ett av kommunkoncernens mest kraftfulla verktyg för att bidra till omställning och hållbar utveckling. Genom tydlig och uppföljningsbar kravställning i dialog med aktuell bransch skapas förutsättningar för leverantörer att framtidssäkra investeringar. För att bidra till hållbar utveckling ska uppföljningsbara miljö- och klimatkrav samt sociala krav ställas vid upphandling i nära dialog med leverantörer. Funktionsupphandling kan användas för att främja innovativa lösningar.

Process trafikförsörjningsprogram

Tankar inför kommande trafikplan

Ungdomsrådet 9 maj 2022
Henrik Yngve

[Startsida](#) / [Kollektivtrafik](#)

Kollektivtrafik

Västra Götalandsregionen är regional kollektivtrafikmyndighet och ansvarar för kollektivtrafiken i Västra Götaland. Västra Götalandsregionen äger Västtrafik AB, som planerar och upphandlar kollektivtrafiken. Resorna görs med bussar, spårvagnar, tåg och båtar. Västra Götalandsregionen verkar tillsammans med Västtrafik och kommunerna i Västra Götaland för en ökad andel hållbart resande, där även cykel och gång ingår.

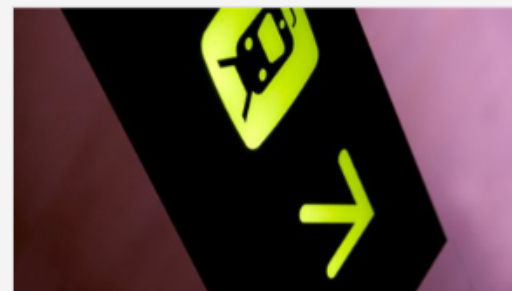
Så styrs kollektivtrafiken i Västra Götaland

Trafikförsörjningsprogrammet beskriver hur kollektivtrafiken i Västra Götaland ska utvecklas, och var fokus på kollektivtrafiksatsningar ska ligga.

Hållbart resande väst

Hållbart resande väst är en samlande kraft för hållbart resande i Västra Götaland och Halland. Vi driver nätverk, erbjuder koncept och projekt för kommuner att genomföra lokalt och sprider goda exempel. Page 371 of 383

Öppet marknadstillträde

Kommersiella aktörer kan bedriva kollektivtrafik i Västra Götaland. För det krävs bland annat en ansökan hos Västra Götalandsregionen, som är kollektivtrafikmyndighet.

Trafikförsörjningsprogram 2021 – 2025

Hållbara resor i Västra Götaland

Antaget av regionfullmäktige 18 maj 2021

MÅL FÖR TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM 2021 – 2025

- Kollektivtrafikens marknadsandel* ska återtas, minst 33 %.

- Andelen resor med kollektivtrafik, cykel och gång ska återtas, minst 40 %.

- Andelen invånare med högst 60 minuters restid med kollektivtrafik till närmsta pendlingsnät och minst 10 resmöjligheter per vardag (i båda riktningar) ska vara minst 82 %.
- Antal resor med kollektivtrafik ska återtas, minst 350 miljoner resor**.

- Andelen invånare som anser att det är enkelt att åka med Västtrafik ska öka till minst 65 %.
- Andelen invånare som känner trygghet att åka med Västtrafik ska öka till minst 70 %.
- Antal prioriterade hållplatser och terminaler som är anpassade för personer med funktionsnedsättning ska öka till minst 800 stycken.

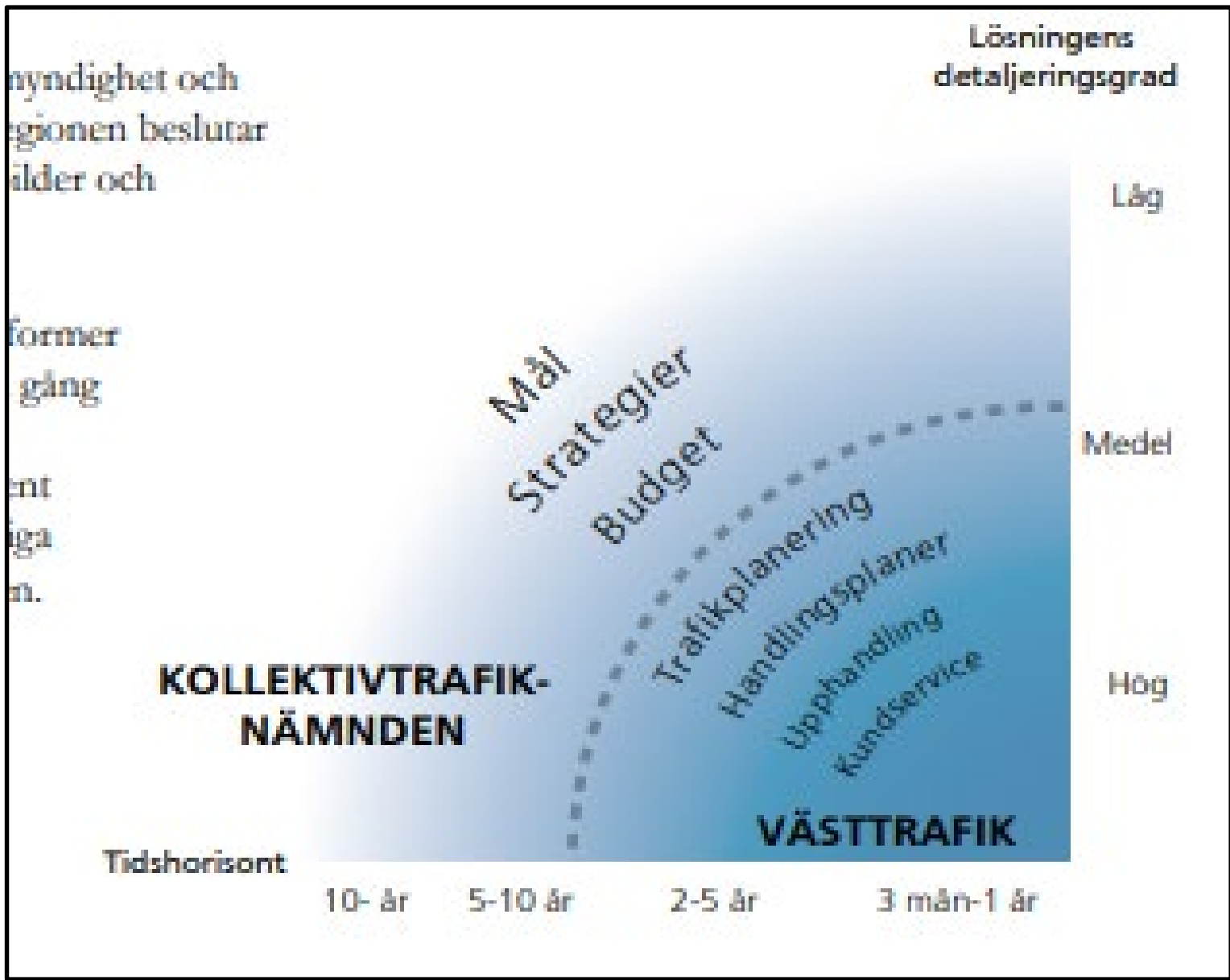

- Utsläppen av CO₂ per personkilometer i kollektivtrafiken ska minska med minst 85 % jämfört med år 2006.

*Kollektivtrafikens marknadsandel beräknas som andelen resor med kollektiva färdmedel av samtliga resor med motordrivna fordon.

**2019 års nivå

Tillbaka till nutiden... framtiden

Trafikplan 2024

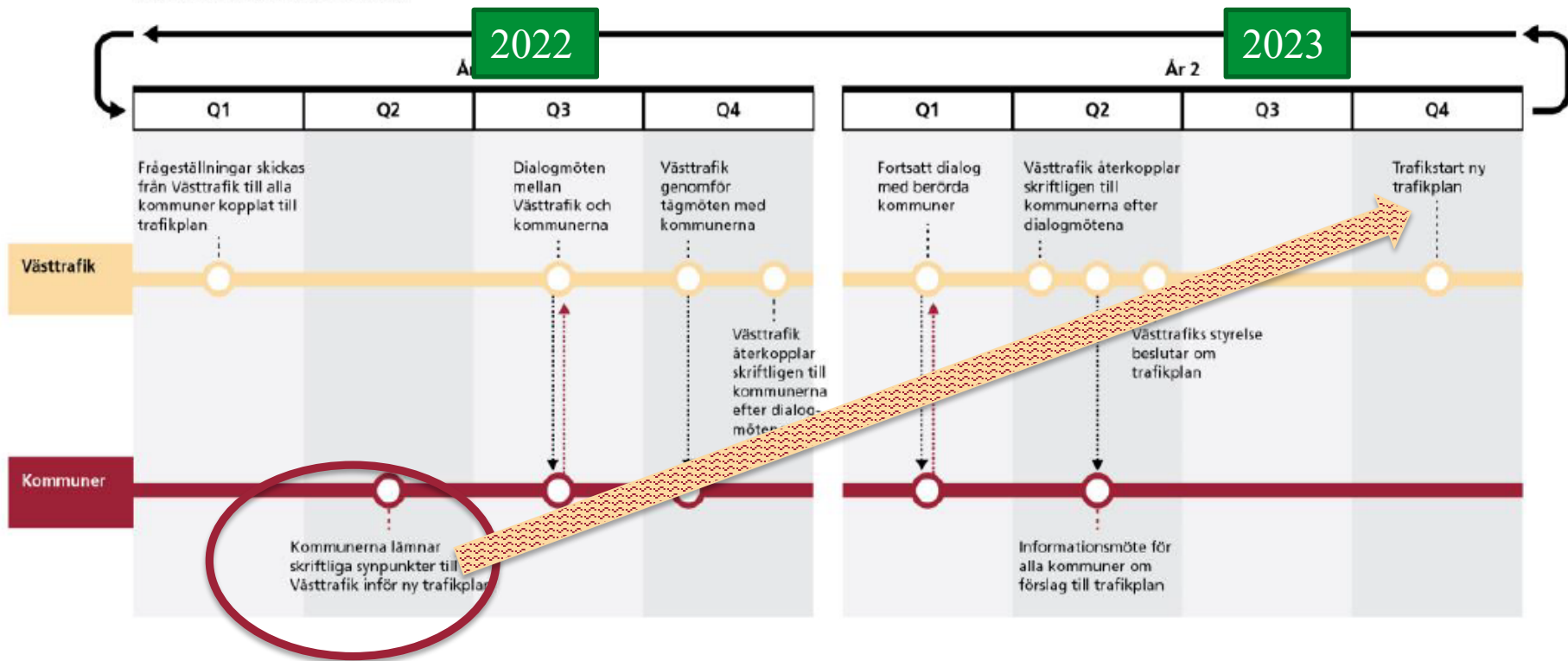
En hållbar samhällsutveckling – alltid en gemensam angelägenhet

Ju bättre vi är på samverkan, desto enklare blir det att nå våra gemensamma mål.

SAMVERKAN TRAFIKPLAN

Vad har hänt sedan sist?

Fem års
tidshorisont

1. Samhällsplaner och förändrade resbehov
2. Översiktsplaner? Strategier
3. Ser ni några nya/förändrade arbets- och/eller studiependlingsbehov?
4. Nya skolor. Ändrade start och sluttider
5. Tips på bra fysiska åtgärder – bussgator – gc vägar
6. Övriga frågor

Utveckling av bostäder och verksamhetsområden

Mölnlycke, planerad inflytt för bostäder 2022-2026

Projektnamn	Nyko	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027-2031
Norra Säteriet	11230	50						
Mölnlycke fabriker	11330	90	285	100	100	65		
Mölnlycke c idrottsvägen	11330		120		40			
Särskilt boende (samt flerbostadshus)	11230		60		45			
Wendelstrand	11210			160	160	160	160	160
Säteriet	11230			100	100	100		
Enebacken 2	11375					200	150	
Valborgs kulle	11313					80	80	
P-hus Mölnlycke	11251						150	
Mölnlyckes Haga (tidigare Haga By)	11263				200	200	200	
Abborrtjärnvägen	13400				10	10		
Hälsjön	12210							300
Projekt inom stadsbyggnadsstudien	11251							1100
Enskilda tomter inom orten (inkl förhandsbesked)		20	20	20	20	20	20	100
Summa Mölnlycke		160	485	380	675	835	760	1660

Förändringar i näringslivet

Tillkommande arbetsplatser

Andra behov

Vad är det vi föreslår? I urval...

Taxezoner

Kommunikation

Skolkort i To Go

Flygplatsen

Säterivägen

Backa / Björröd

Motorvägshållplatser

Bättre Tågförbindelser Kust till kustbanan

Vad vet vi om framtiden?

Juni 2022

Tätortstrafik i Mölnlycke

Juni 2024

Lila Express försvinner – och ersätts av?

Röd Express kortas av till Landvetter resecentrum -
Lokal trafik ersätter i Landvetter

Inspel från ungdomsrådet?

Föreslår kommunen rätt saker?

Om inte vad borde föreslås eller kompletteras med?